

Gazeta Gdańska

PRZEDPŁATA W POLSCE wynosi kwartalnie 4 marek polskich z odnośnikiem do domu przez listowego. **OGŁOSZENIA** inserentów zamieszczonych w Polsce po 1.20 mk. polskich za jedną łamowy wiersz petitowy.

Adres: „Gazeta Gdańska” w Gdańsku — Danzig, Postschliessfach 188. — Redakcja i Ekspedycja: Grobla Przedmiejska (Vorstädtischer Graben) 49.

WYCHODZI CODZIENNIE W POŁUDNIE z wyjątkiem niedziel i świąt katolickich. Kto chce zamieścić w niej ogłoszenia, nadać je winien najpóźniej dnia poprzedniego do godz. 1-szej w południe. Telefon 1781.

PRZEDPŁATA W WOLNYM GDAŃSKU wynosi kwartalnie 3,45 mk. niem., a 4,35 mk. niem. z odnośnikiem do domu. **OGŁOSZENIA** z obszaru Wolnego Gdańska po 60 fen. niem. za jedną łamowy wiersz petitowy.

NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSZTUS!

Rok XXX.

Gdańsk na środę, dnia 12-go maja 1920.

Nr. 109.

Czy chcecie polskiej szkoły?

Niewątpliwie jej każdy pragnie. Wszak matka i ojciec chętnie słyszą z ust dziecka szecebiot w języku polskim, tym — co tak nagle stał się nam potrzebnym we wszystkich urzędach na Pomorzu polskim.

Niemcy wydają setki i tysiące dziś na to, żeby nauczyć się jaknajprędzej języka polskiego. Wiedzą, że wnet im znajomość języka polskiego przyniesie.

Ci, którzy dzisiaj umieją jako tako po polsku, **POZAJMOWALI JUŻ DOBRZE PŁATNE URZĘDY W POLSCE.**

Tylko Polakom lepszego wykształcenia w języku polskim nie życzą.

Małoż to trudu i muzułu kosztowało uzyskanie nauki czytania i pisania polskiego w szkołach gdańskich? A jak go udzielają? Tak jakby z łaski.

Wprawdzie w ostatnim czasie wykołotali przedstawiciele nasi na magistracie

SZKOŁĘ POLSKĄ — JEDNĄ JEDYNĄ DOTYCHCZAS W GDAŃSKU.

Ale ona już okazała się za szczupłą. Dzieci tych, które zgłosiły się, nie pomieści. Brak dla nich miejsc i brak nauczycieli.

Któż o nich ma postarać się? Kto ich ma wywalczyć? Wszak

TYLKO I JEDYNE PRZEDSTWICIELE NASI.

Nie wystarczą tylko ci, co siedzą już w radzie miejskiej.

Wszak Konstytucja i Konstituanta **DLA CAŁEGO** jest Wolnego Gdańska?

Już na przedmieściach nauka polska w szkołach jest niewystarczająca.

A JAK WYGLĄDA PO WIOSKACH WOLNEGO GDAŃSKA?

Czy tam nie jest o stokroć gorzej jeszcze?

O Matki Polki! I Wy Ojcowie tej dziatwy polskiej! **JESLI NIE STAWICIE SIĘ** w dniu wyborów, dnia 16 maja jak jeden mąż do urny wyborczej, wtedy

BIADA JEST POLSKIEJ SZKOŁE — BIADA!

Nie będzie jej miał kto bronić. Nie będzie komu około dobra jej zabiegać. Szczególnie

NA WSIACH NAUKA POLSKA

pozostanie odłogiem. **ZANIEDBANA POZOSTANIE ZUPEŁNIE**, bo Niemcy nie będą dla Was i dzieci Waszych dbali o szkoły polskie.

Dlatego głosujcie na listę polską nie tylko sami, ale zachęcajcie do tego wszystkich znajomych Polaków.

Głos oddaje każdy, kto skończył do dnia 16 maja dwudziesty rok życia.

GŁOSUJE WIEC TAK MŁODZIENIEC, JAK I KOBIETA LUB PANNA.

nie zapominając o mężczyznach, którzy i dawniej głosy oddawali.

Pamiętajcie wszyscy, że w dniu wyborów, **DNIA 16 MAJA CHODZI TEŻ O SZKOŁĘ POLSKĄ.** Walczcie o nią polskimi karteczkami wyborczymi.

W niedziele

głosujcie tylko na

polską listę

oddając kartki z nazwiskami

**Dr. Kubacz
Jedwabski
Łangowski
Dr. Panecki**

i następni.

Jest to jedynie dobra kartka, bo kartka polska. I oddać ją — to święty Wasz obowiązek!

Kartki wyborcze otrzymać można u polskich mężów zaufania i poprzednio już w „Gazecie Gdańskiej”.

Niechaj każdy w kartkę polską zawczasu się zaopatrzy.

Zarzućcie niemi urny wyborcze. Niech nikogo z Was nie zabraknie!

Komitet Wyborczy na W. M. Gdańsk.

Dokąd udawać się

we wszelkich sprawach wyborczych?

Kto potrzebuje kartek wyborczych, albo odzw. porady, lub czegokolwiekbaż w sprawach wyborczych, niechaj udaje się do prezesów podkomitetów wyborczych, których adresy podajemy poniżej.

Całe miasto Gdańsk podzielone zostało na 10 podkomitetów. Do tego dochdzą jeszcze i przedmieścia.

Adresy podkomitetów tych są następujące:

Okręg I. prezes: listonosz Damrath.

Schwarzes Meer 12.

Okręg II. prezes: Franciszek Brejski

Baumgartschegasse 29.

Okręg III. prezes: Paweł Tysarczyk

Am Holzraum 13b.

Okręg IV. prezes: Andrzej Dziurkiewicz

Kleine Gasse 11.

Okręg V. prezes: Bogdan Styło, Fischmarkt 1—3.

Okręg VI. prezes: Dr. Panecki, Gr. Wollweberg 3.

Okręg VII. prezes: R. Ogryczak, Poggenpfuhl 5.

Okręg VIII. prezes: Jan Klein, Grünerweg 19.

Okręg IX. prezes: Seweryn Piasecki,

Langgarten 93.

W ORUNI: P. Świniarski, Schönfelderweg 19.

W SIDLICACH: Jan Majewski, Oberstr. 45.

WE WRZESZCZU: Antoni Raciniewski,

Anton Möllerweg 2.

W NOWYM PORCIE I BRZEŹNIE: Teodor

Grobelski, Westerplatte, Birkenallee 7.

W HEUBUDZIE: Jan Miąskowski, Flunderstr. 9.

Oprócz tego porady udziela Główny Komitet Wyborczy: Prezes p. J. Czyżewski, Ankerschmiedegasse 6.

Dalej Biuro Wyborcze otwarte od 9 rano do 6 po południu przy Poggenpfuhl 11 w Ochronce — dom ogrodowy.

Wreszcie „Gazeta Gdańska”, Henryk Wierczokiewicz — Grobla Przedmiejska (Vorstädtischer Graben) 49.

Gdzie zatem komu najbliższej i najwygodniej, niechaj przybędzie po poradę i pomoc w sprawach wyborczych.

Ani jedno nazwisko kobiece

na liście wyborczej.

To podpada od razu, po przeczytaniu polskiej listy wyborczej do konstituanty gdańskiej. I natychmiast też wrogowie nasi chcieliby wnieść sztuczne oburzenie w nasze szeregi polskie, dowodząc, że Polacy nie są zwolennikami nowoczesnego ruchu kobiecego. Atoli nie będą mieli powodzenia w tej robocie, ponieważ nasze polskie kobiety ani śnią o tem, by odgrywać rolę sufrażystek lub Luksemburgowej.

Nasze polskie kobiety — nasze matki, żony, córki — pragną jedynie tylko pracy dla dobra ogółu. Tak, jak dotąd, tak i nadal polska niewiasta pozostanie stróżem wszelkich cnót polskich i obywatelskich. Kłótnie i swary polityczne pozostawiając mężczyznom, same zaś pilnując czystości domu polskiego, pracując kulturalnie i szerząc oświatę w zbliżającej się walce wyborczej, mają jedno tylko pragnienie, a mianowicie, aby

W DNIU 16 MAJA 1920 PRZYCZYNIĆ SIĘ DO ZDOBYCIA GDAŃSKA!

Kobiety polskie wszystkie pójda na wybory w dniu 16 maja 1920, oddadzą głos swój na listę polską: Dr. Kubacz, Jedwabski i t. d., a mając zupełnie zaufanie do swoich wybrańców, do dnia wyborów pracować będą nad tem, by polskiej liście kandydatów pozyskać jaknajwięcej głosów.

Polki! Matki! Żony! Córki! Umiałyście wytrwać w strasznej walce z odwiecznym wrogiem naszego narodu. Zachowajcie Polsce dusze i ciała dzieci Waszych. Walczyłyście mężnie w obronie najdroższych naszych skarbów: mowy i obyczajów polskich, św. wiary naszej!

16 MAJA NOWY BÓJ, straszny i wielki, a stawka znaczna. Chodzi o zdobycie Gdańska dla Polski.

Polki! Dzień 16 maja 1920 to dzień Wasz! Waszego wysiłku, Waszej pracy. Pokażcie światu, że kobieta żadna nie weszła na listę kandydatów, bo nie o zaszczyty Wam chodzi, ale chcecie przyczynić się do tego, byśmy wszyscy stwierdzić mogli, że

POLSKA KOBIETA ZDOBYŁA GDAŃSK DLA POLSKII!

Agitujcie za polską listą, budźcie ośpałych i gnuśnych, zachęcajcie wątpiących, zacień walczących.

Dziś pierwszy dzień

POŻYCZKI ODRODZENIA POLSKI!

Z obszarów plebiscytowych.

Protest Biura Informacyjnego Rad Ludowych mazurskich.

PAT. Biuro Informacyjne Rad Ludowych mazurskich i Związku Ludowego Mazurskiego wysłało do Komisji Międzysojuszniczej w Olsztynie protest przeciwko mianowaniu członków Polaków w Komisji Kontrolnej głosów. Polskie Biuro Informacyjne zaznacza, że przerwało pracę plebiscytową po pogromach jakie miały miejsce i nie uznaje żadnych przedstawicieli polskości, którzyby wzięli udział w przygotowaniach plebiscytowych. Biuro Informacyjne zaznacza dalej, że tylko po zapewnieniu zupełnego bezpieczeństwa Polakom na tych obszarach przez utworzenie policji mieszanej lub koalicyjnej będzie mogło rozpocząć swe prace i uznać członków mianowanych do Komisji Kontrolnej. Fakt, że Komisja Międzysojusznicza nie odpowiadała na postawione żądania i mianowała członków, wywołał niniejszy protest.

Rząd niemiecki ściaga podatki na obszarach plebiscytowych.

PAT. Rząd niemiecki postępuje na obszarach plebiscytowych tak, jak gdyby był u siebie. Ministerstwo skarbu w Berlinie rozpoczyna obecnie ściąganie z mieszkańców tych ziem podatku odsetkowego od majątku i podatku nadzwyczajnego na zapłacenie kontrybucji wojennej. Obywatele miejscowi Polacy otrzymali zawiadomienie o płaceniu podatku. Przedstawiciele polscy robia kroki w Komisji w celu wstrzymania wypłacania podatków przez obywateli polskich do wyniku plebiscytu na tych obszarach.

Nauczyciele górnośląscy grożą strejkami.

PAT. Gliwicki koalicyjny kontroler powiatowy zwiedził szereg szkół w tymże powiecie, aby się przekonać, czy nauczyciele udzielają nauki języka polskiego do czego są zobowiązani. W kilku wypadkach stwierdził, że nauczyciele do tego obowiązku się nie stosują i tłumaczą się, że dzieci nie chcą się po polsku uczyć, lub że rodzice sobie tego nie życzą. Kontroler stwierdził, że nauczyciele leżą, wobec czego kilku z nich udzielił napomnienia. Nauczyciele niemieccy podnieśli z tego powodu alarm w prasie niemieckiej, twierdząc, że wizytacja szkół przekracza kompetencję kontrolerów koalicyjnych, zaprotestowali przeciw napomnieniu i zagrozili strejkami gdyby się to miało powtórzyć.

Kościół katolicki zajęty przez husytów.

Bojówki czeskie, w porozumieniu z komisją administracyjną czeską, zajęły kościół katolicki w Rychwałdzie na rzecz czeskich husytów. Przedtem usunięto z probostwa proboszcza, obecnie wypędzono wikarego. Niesłychany ten gwałt wywołał wśród ludności polskiej nie dające się opisać wzburzenie.

Strejk robotników polskich.

PAT. Wobec tego, że Międzykoalicyjna Komisja Rządząca w Opolu nie dała dotychczas odpowiedzi na żądania postawione przez robotników opolskich na wiecu w dniu 25 kwietnia r. b., polskie organizacje robotnicze narodowe i socjalistyczne postanowiły 6 i 7 bm. wezwać robotników do strejku jeneralnego, który rozpocznie się dnia 10 bm. i potrwa na razie 48 godzin, jako demonstracyjne ultimatum. Gdyby Komisja i wtedy nie dała zadowalającej odpowiedzi, to strejk będzie przedłużony dalej. Robotnicy polscy nie zniosą dalej teroru niemieckiego. Niemcy agituja przeciwko strejkowi, chcąc się w ten sposób przypodobać Komisji Koalicyjnej, jako czynnik ładny i porządku. Należy się spodziewać, że niemieckie oddziały Sicherheitswehry będą się starały nie dopuścić do strejku, ale robotnicy polscy są na to przygotowani.

Tajne transporty niemieckie na Śląsk.

PAT. Pisma polskie donoszą, że od kilku dni Niemcy transportują na Górny Śląsk nowe oddziały Sicherheitswehry. Do każdego pociągu przyczepiają 5—6 wagonów zamkniętych, w których ukryci są żołnierze Sicherheitswehry i po cywilnemu przebrane bojówki niemieckie. Pociąg towarowy nr. 8281 przywiózł dnia 4 bm. do Katowic 9 wagonów żołnierzy niemieckich. Stwierdzono również, że do Bytomia i Katowic przybyły bojówki niemieckie, które rozbiły pochód polski w Opolu, napadły na konsulat polski i zdemolowały dwie drukarnie pism polskich. Bandy te planują napad na gazety polskie w obwodzie przemysłowym. Władze koalicyjne są o tem powiadomione.

Starcia Czechów z wojskami francuskimi.

PAT. W czasie sobotniego wieca w Orlowej doszło do starcia między Czechami a wojskami francuskimi. Kawalerja francuska w sile 60 ludzi chciała tłum rozpedzić, lecz czescy robotnicy rzucili się na nią, zabrali im konie i rozbroili. Oddział cofnął się w stronę niemieckiej Lutynji. W drodze spotkali Francuzi bojówkę czeską w sile 14 ludzi, których aresztowali, a później wycofali się przez Zabłocie do Bogumińska. Atakowani przez przeważające siły czeskie, dali Francuzi ognia kładąc trupem 4 żołnierzy.

Nowy napad niemiecki na Polaków.

PAT. W Opolu urządzili Niemcy w dniu 4 maja r. b. nowy napad na Polaków, pijane bojówki niemieckie wtargnęły do redakcji „Gazety Opolskiej” i „Nowin Codziennych”, zdemolowały wszystkie maszyny, niszcząc papiery. Następnie rzuciły się bojówki na biuro „Kółka Rolniczego”, zniszczyły wszystkie urządzenia biurowe, a akta zabrały z sobą i wrzuciły do Odry.

Msgr. Hatti nuncjuszem w Olsztynie.

PAT. „Kurjer Warszawski” donosi, że nuncjusz papieski w Warszawie, monsignor Ratti, został mianowany papieskim komisarzem na obszarach plebiscytowych kwidzyńskich w Olsztynie.

Środek propagandy niemieckiej.

PAT. „Heimatverein” w Elku urządził w sobotę, dnia 8 bm. wieczór na przyjęcie 18 korespondentów największych pism niemieckich, którzy zjechali na ziemię plebiscytową w celu zbadania stosunków, panujących tamże.

Niemcy żądają ochrony przed Polakami.

PAT. Z Olsztyna nadchodzi wiadomość: Chcąc zatrzeć niechęć i wrażliwość, jakie wywarły pogromy niemieckie na ludności polskiej w Biskupcu i innych miejscowościach, żądają Niemcy obrony przeciwko Polakom.

Sprawy polskie

W sprawie szkół polskich.

PAT. Na kilkakrotne prośby Polaków w powiecie kwidzyńskim o uznanie szkół polskich prywatnych na równi ze szkołami publicznymi, odpowiedziała Komisja międzysojusznicza w Olsztynie nie co następuje:

Komisja jest gotowa ułatwić utworzenie polskich szkół prywatnych, ale pod warunkiem, aby nauczyciele posiadali niemiecki dyplom nauczycielski i aby szkoły te umieszczone zostały w miejscowościach, gdzie jest odpowiednia ilość ludności polskiej.

Polacy amerykańscy składają ofiary na plebiscyt.

PAT. Polski komitet obywatelski w East St. Louis złożył na akcję plebiscytową 200 dolarów.

Ważne narady polskich posłów w Paryżu.

PAT. „Gazeta Warszawska” donosi: Bawiący w Paryżu Eustachy ks. Sapieha, poseł polski w Londynie i Wład. Sobański, poseł polski w Brukseli odbywają razem z posłem polskim w Paryżu Maurycym hr. Zamojskim i p. Erazmem Pilczem, delegatem z misją specjalną, ważne narady z p. ministrem spraw zagranicznych.

Moskwa zbroi się na nowo przeciw Polsce.

PAT. „Gazeta Warszawska” podaje: W Moskwie ogłoszono ponownie mobilizację. Każdy mężczyzna zdolny do broni zastępiny będzie w fabryce przez niezdolnego, a sam pójdzie na front. Zorganizowano także silne oddziały konnicy do walki z Polakami.

Ujednastajnienie poborów urzędników polskich.

PAT. Rada ministrów na posiedzeniach w dn. 5 i 6 b. m. ukończyła obrady nad ujednastajnieniem poborów wszystkich państwowych funkcjonariuszów na całym obszarze Rzeczypospolitej. Ponadto uchwalono przedłożyć Sejmowi do zatwierdzenia umowę apropracyjną zawartą 13-go kwietnia r. b. między Rządem Rzeczypospolitej a Gdańskiem. Następnie przyjęto projekt ustawy

Wiadomości potoczne

— Ćwiczenia Tow. „Sokół” odbywają się we wtorki na sali miejskiej przy Kehrewiedergasse i w piątki w Szydlicach w ogrodzie p. Steppuhn o godz. 7-mej. Czołem! — Naczelnik.

— Sprawa szkoły wyznaniowej. Centrowcy wzywają wszędzie do podpisywania kartek, w których podpisujący domaga się szkoły wyznaniowej. Wzywają do tego kapłani z ambon, a polscy katolicy nie wiedzą, czy podpisywać owe kartki niemieckie. Oczywiście, że centrum zrobiłoby dobrze, gdyby w tej sprawie porozumiało się było z partją polską w Gdańsku i dało wydrukować odnośne kartki polskie, albo przynajmniej polsko-niemieckie. Widać, że u centrowców pod tym względem jeszcze bardzo mało zrozumienia... — albo czy rozmyślnego oporu? My Polacy jesteśmy przecież jednak ludźmi rozsądnymi i jako katolicy również zwolennikami szkoły wyznaniowej. Więc chociaż nam centrum nie wydrukowało kartek polskich, ani nie raczyło się z nami porozumieć, to jednak polecamy żądanie szkół wyznaniowej podpisywać wszystkim Polakom. Takie postąpienie poleceno już na wiecu niedzielnym w Oliwie. Polecamy to i tutaj jeszcze osobno w piśmie naszym. Ale zarazem zwracamy uwagę czytelnikom naszym, aby nie podpisywali czego innego, tylko właśnie kartki żądające szkół wyznaniowej. Bo inaczej zdarzyłyby się mogły, że centrowcy lub jacy inni politycy niemieccy wyzyskaliby to i podpisywać kazali Polakom kto wie jakie inne kartki. A tego nie chcemy. Dlatego uważać bacznie, co wam przedłożą

do podpisu, Rodacy! Jeśli zadanie o szkołę wydrukowaną — dobrze. Podpiszcie! Jeśli zaś o coś innego, nie podpisujcie, aż nie dowiecie się od Naczelnej Rady Ludowej albo od redakcji „Gazety Gdańskiej”, czy Polakom podpisywać takie kartki drukowane w języku niemieckim wolno!

Polski klub tenisowy w Gdańsku. Dla napływającej coraz liczniej do miasta naszego i Sopot publiczności polskiej okazała utworzenia jakiegos grona sport uprawiającego. Jak słychać, zamierzają pewne osoby zawiązać w tych dniach polski klub tenisowy z placami tenisowymi w Sopocie i Gdańsku. Pochwalić należy ten zamiar ze względu na to, iż po wykonaniu Polacy już nie będą potrzebowali wpraszać się do klubów podobnych niemieckich.

Przyszła lekcja historii i literatury w Towarzystwie Filaretów odbędzie się punktualnie o godz. 6-tej w środę. — Zarząd Tow. Filaretów.

— Zwracamy uwagę na ogłoszenie magistratu, dotyczące wywołania znaczków na naftę. Zaleca się zaopatrzyć w naftę, ponieważ jest to prawdopodobnie ostatni raz w miesiącach letnich wywoła na naftę.

— Handlarzom mleka zwracamy uwagę na dzisiejsze ogłoszenie dotyczące odebrania kart na mleko

Oliwa. Piękny wiec i do tego bardzo liczny, mieliśmy w niedzielę. Z powodu bliskich wyborów do konstytuancy gdańskiej zgromadziła się ludność polska Oliwy na sali klasztornej — w byłym refektarzu — tak licznie, jak nigdy przedtem. Przewodniczący tutejszej Rady Ludowej p. Ewert zaprosił na wiec aż dwóch mówców z Gdańska i to pp. dr. Kubacza i Wieczorkiewicza, redaktora „Gazety Gdańskiej”. Pierwszy dał poglądy na nasze położenie polityczne, drugi przedstawił w głównych zarysach projekt konstytucji gdańskiej, tej samej, którą przedstawiciele w niedzielę przyszłą wybrani w ogólnych wyborach, mają podczas obrad sejmiku gdańskiego uchwalić. Mówca wskazywał szczególnie na niebezpieczeństwo, kryjące się dla Polaków w konstytucji gdańskiej. Po zatwierdzeniu przez wiec p. Ewerta przewodniczącym Rady Ludowej w Oliwie, którym jest od niedawna, oraz po załatwieniu kilku spraw innych, stojących na porządku obrad, wiecownicy z zadowoleniem wiec opuścili, gdyż był to jeden z najliczniejszych, jeżeli w ogóle nie najpiękniejszy z odbytych w Oliwie.

Kłodawa. Baczność Rodacy w Kłodawie i okolicy! Na zbliżające się wybory do konstytuancy w Gdańsku kartki wyborcze otrzymają rodacy od tutejszej Rady Ludowej w pomieszkaniu Kamenskiego i od mężów zaufania Tow. Ludowego. Żeby nie dać się w błąd wprowadzić, dodajemy, że p. Willke z jego całą rodziną, która rodacy uważają za polską, pracują teraz na korzyść Niemców, we wszystkich sprawach, a nawet i w kościele występuje przeciw polskości. Używają rozmaitych środków, ażeby zaszkodzić w Kłodawie rozwijającej się polskości. Zatem baczność także i przy wyborach w dniu 16 maja. Zarazem wzywamy rodaków, iż jeżeliby jakie nadużycia i szykany ze strony przeciwników zaczęły, aby wszystkie skargi dotyczące się szkolnictwa i t. d. zwracali do tutejszej Rady Ludowej, która takie sprawy przedłoży Naczelnej Radzie Ludowej w Gdańsku.

Grudziądz. Z powodu nagłych i ważnych spraw koniecznych odbędzie się Nadzwyczajne Wotne Zebranie Związku Rolników Polskich Województwa Pomorskiego w Grudziądzu w Bałtowie dnia 20 maja r. b. o godz. 11 rano, na które niechaj jaknajliczniej członkowie z wszystkich powiatów, a conajmniej upoważnieni przedstawiciele wszystkich zrzeszeń powiatowych, w myśl ustaw § 7 część 2, stawić się zechcą. — W imieniu Zarządu Związku Rolników Polskich Województwa Pomorskiego Bolesław Donimirski, prezes.

Strejk dzieci szkolnych. Z powiatu strzeleckiego na Górnym Śląsku piszą do gazet górnośląskich: W powiecie naszym piastuje urząd inspektora szkolnego znany ze swego hakatystycznego usposobienia p. dr. Wrześniok. Otóż przedstawiciel polskiego komitetu plebiscytowego na powiat strzelecki p. Habryka swego czasu zwrócił się do tego pana z prośbą o wyjaśnienie swego stanowiska w sprawie równouprawnienia języka polskiego w szkołach ludowych. Otrzymałszy odpowiedź niezadowolniającą p. Habryka zażądał od inspektora szkolnego, by w tym celu zasięgnął informacji u władzy wyższej, ewentualnie u komisji koalicyjnej, ponieważ lud polski nie zezwoli, by i nadal w dzieciach naszych zatrutowano ducha wpajaniem w nich niemiecczyzny i zupełnem usuwaniem języka polskiego z planu nauki szkolnej. Zanim p. Wrześniok zdołał zasięgnąć zażądanej informacji, dzieci szkolne w Osieku odruchowo rozpoczęły strejk, który obecnie trwa już prawie 2 tygodnie. Na 108 dzieci — 100, to znaczy cała młodzież polska oświadczyła, że nie myśli ani dnia dłużej uczyć się w języku niemieckim.

Masowe wywożenie z Górnego Śląska żywności do Niemiec. Jak stwierdzają urzędnicy poczo-

mie zapasy żywności z Górnego Śląska w głąb Niemiec. Mianowicie tłuszcze do Berlina a cukier do Drezna. Niektóre wysyłki dochodzą nawet dziennie do 10 centnarów z każdego gatunku. Rzecz dzieje się w następujący sposób: Żywność nadchodząca kolejną bywa rozdzielana na rozmaite urzędy żywnościowe i kantyny przy kołpalniach i hutach, gdzie żydzi znów je w ilości do 30 centnarów skupują i wysyłają pocztą do Niemiec. Oto nowy dowód, jak Niemcy i żydzi usiłują wygłodnić ludność górnośląską i pozabawić ją najważniejszych artykułów żywnościowych.

Ceny żywnościowe przed 260 laty. Wprawdzie wiemy wszyscy, że wartość pieniędzy spadła w ostatnich latach, ale pominawszy ten katastrofalny spadek waluty daje się ciągle trawiącą niższą zauważyć. Porównajmy np. ceny za znane towary z r. 1720 z cenami dzisiejszymi: co za ogromna różnica! Kosztował wówczas: funt mięsa wołowego 12 fen., funt słoniny 25 fen., funt masła 25 fen., jedenastofuntowy bochenek chleba 40 fen., korzec żyta 2,50 mk., korzec fasoli 3 mk., bańka oleju 80 fen., 1 łokieć płótna 60 fen., para rękawiczek damskich 1,50 mk., para rękawiczek dla chłopców 1,70 mk., para drewniaków 20 fen. towi w Katowicach, Niemcy wysyłają olbrzymie Wówczas można było z dochodem, wynoszącym kilkaset marek rocznie lepiej się urządzić, niż dzisiaj z 15,000 marek.

Polskie wiece przedwyborcze.

Laental. Wiec przedwyborczy odbędzie się w środę o godz. 7 wieczorem w lokalu przy Redewekeweg nr. 8.

Brzeźno. Wiec przedwyborczy odbędzie się w piątek, dnia 14 o godzinie 7-mej wieczorem na sali p. Ewersa „Strandhotel”.

WIELKIE WSPÓLNE ZEBRANIE

Zjednoczenia Zawodowego Polskiego odbędzie się w środę, dnia 12-go b. m. o godz. 6-tej wiecz. na sali w Ochronce przy Poggenpfuhl 11. Na porządku dziennym bardzo ważne sprawy, dlatego przybycie wszystkich członków konieczne. **Wojciech Jedwabski, sekretarz.**

WIEC PRZEDWYBORCZY W SIDLICACH.

W czwartek (we Wniebowstąpienie) dnia 13 maja rb. odbędzie się o godzinie 2-giej po południu w lokalu pani Steppuhn w Sidlicach wiec przedwyborczy. O liczny udział i punktualne przybycie Rodaków i Rodaczek, gdyż o godzinie 3^{1/4} musi być lokal opuszczony, uprasza Zarząd. **Czyżewski, prezes. Kuhnert, komisarz wyborczy.**

WIEC NA PIETZKENDORF I OKOLICE!

Zapowiedziany na niedzielę wiec z powodów od nas niezależnych nie odbędzie się. Za to na tej samej sali p. Blocka odbędzie się wiec **WE WTÓREK, 12 b. m. o godz. 7 wieczorem.** Zapraszamy uczestników z Pietzkendorfu, Müggewinkel, Dywelkowa i całej okolicy. **Polski Komitet Wyborczy.**

WIEC KOBIET POLSKICH W GDAŃSKU.

odbędzie się w czwartek, dnia 13 maja br. (Wniebowstąpienie) po poł. o godz. 4-tej w ogrodzie ochrony przy ul. Poggenpfuhl nr. 11. Przemawiać będą pp. Tylewska, Resslerowa z Gdańska, Helbigowa z Warszawy. Kobiety polskie! Przybądźcie jaknajliczniej na Wasz wiec wyborczy!

Komitet Wyborczy na W. M. Gdańsk.
Czyżewski, prezes.
Kuhnert, komisarz wyborczy.

Wiec przedwyborczy w Czerzniewie odbędzie się w czwartek, dnia 13 bm. o godz. 2 po poł. **Komitet wyborczy.**

256 pań w samym Gdańsku!

wraz z przemieściami potrzeba nam na dzień wyborów, w niedzielę, 16 maja b. r.

W każdym lokalu wyborczym — a jest ich 128 — zasiadać musi w dniu wyborów jedna z pań przed południem, a druga po południu, by prowadzić kontrolę nad wyborami. O czynności Waszej w lokalu wyborczym pouczymy Was na wiecu w czwartek.

Polki! Która tylko może poświęcić pół niezeli na cele wyborów, niechaj zgłosi się w biurze Naczelnej Rady Ludowej i poda, w którym lokalu wyborczym obejmuje stanowisko.

W Sopocie i Oliwie należy się zgłosić u odpowiedniej Rady Ludowej. **Biuro Naczelnej Rady Ludowej, ul. Poggenpfuhl 11, otwarte od 9—1.**

Zebranie Mężów zaufania i prezesów podkomitetów wyborczych oraz całych Zarządów odbędzie się w środę, 12 maja o godz. 7 wieczorem w Ochronce przy Poggenpfuhl 11. — Kto chce być pomocnym przy wyborach, niechaj także przybędzie i zgłosi się na sali przy stole zarządu. Potrzeba nam do pracy wyborczej tak pań jak i panów w większej liczbie. Niechaj się zatem nikt nie ociąga, tylko przybędzie do pomocy przy pracy wyborczej.

Komitet Wyborczy na W. M. Gdańsk.
Czyżewski, prezes. H. Wieczorkiewicz, sekr.

MEŻOW ZAUFANIA niniejszem uprasza się, aby zgłosili się do środy, dnia 12 maja b. r. w biurze N. Rady Ludowej (Poggenpfuhl nr. 11).

KARTKI I ODEZWY WYBORCZE

znajdują się w biurze N. Rady Ludowej przy ul. Poggenpfuhl nr. 11.

Panów prezesów podkomitetów i mężów zaufania uprasza się, aby odbierali kartki i odezw.

Zebrania Towarzystw

odbędzie się:

W Gdańsku: Lekcje „Towarzystwa Orkiestralnego” odbywać się będą teraz nadal aż do odwołania co wtorek w Ochronce przy Poggenpfuhl nr. 11. Przyszła lekcja we wtorek, 11 b. m. punktualnie o 7-mej. O regularne przybycie prosi Zarząd.

W Wrzeszczu: Lekcja śpiewu Tow. Św. Cecylii we wtorek, 11 bm. i w piątek, 14 bm. w lokalu p. Malkowskiego (Kleinhammerpark).

W Gdańsku: Związek Urzędników sądowych i więzienia Polaków w Gdańsku posiedzenie w środę, 12 bm. w lokalu p. Kubickiego „am Brausenden Wasser” 5 o godz. 6 po poł. Przybycie wszystkich członków konieczne. (Wybory, lekcje języka polskiego i t. d.).

W Gdańsku: W piątek o godz. 6 wiecz. zebranie II. filji Zjed. Zaw. Pol. u p. Akamickiego, Gr. Schwalbengasse 18.

W Sidlicach: Śpiew w środę, 12 bm. o godz. 7-mej w lokalu p. Barneckiego.

Drukiem i nakładem „Gazety Gdańskiej” Jana Kwiatkowskiego w Gdańsku. Redaktor odpowiedzialny Henryk Wieczorkiewicz w Gdańsku.

Rozporządzenie w sprawie cen za skóry surowe podpadające zajęciu (sekwestrowi).

Art. 1.

W myśl artykułu 6 rozporządzenia z dnia 24 kwietnia 1920 ustanawia się następujące ceny na skóry surowe, podpadające zajęciu przy odbiorze przez instytucje upoważnione przez Urząd Rozdzielczy do głównego skupu skór.

1. skóry bydlęce

	za 1 funt	wagi świeżej, mk.	wagi suchej, mk.
a) z wołów, krów i żarłoków		6,—	11,—
b) z wołów, krów i żarłoków pochodzące z uboju włościańskiego, padliny i rakarskie		5,—	9,—
c) z stadników		5,—	9,—
d) z stadników pochodzące z uboju włościańskiego, padliny i rakarskie		4,—	7,—
e) Potrącenia od ceny za jeden funt przy uszkodzeniach:			

	wagi świeżej, mk.	wagi suchej, mk.
„A”	0,10	0,25
„B”	0,20	0,50
„AB”	0,30	0,75
„C”	1,—	2,25
„Brak”	33 proc.	33 pr.
„Podwójny Brak”	66 proc.	66 pr.

2. Skóry cielęce

	za 1 funt	wagi świeżej, mk.	wagi suchej, mk.
a) cielęce		5,—	10,—
b) cielęce pochodzenia z uboju włościańskiego, padliny i rakarskie		4,—	8,—
c) Potrącenia od ceny za jeden funt przy uszkodzeniach:			

	wagi świeżej, mk.	wagi suchej, mk.
„A”	0,20	0,50
„B”	0,30	0,75
„AB”	0,40	1,—
„C”	30 proc.	30 pr.
„Brak”	50 proc.	50 pr.
„Podwójny Brak”	75 proc.	75 pr.

3. skóry skopowe

	za 1 funt	wagi świeżej, mk.	wagi suchej, mk.
a) skopowe pół i pełnowełniste		4,—	7,50
b) skopowe krótkowełniste i strzyżone		3,50	6,50

- c) skopowe pół i pełnowełniste pochodzące z uboju włościańskiego, padliny i rakarskie 3,50 6,25
d) skopowe krótkowełniste i strzyżone pochodzące z uboju włościańskiego, padliny i rakarskie 3,— 5,25
e) jagnięce do 700 gr. wagi świeżej 2,20 —
f) jagnięce do 400 gr. wagi suchej — 5,30
g) wyporki 1,75 4,—
h) Potrącenia od ceny za jeden funt przy uszkodzeniach:

wagi świeżej, mk. wagi suchej, mk.

„A” 0,05 0,10
„B” 0,10 0,25
„AB” 0,20 0,50

„C” 20 proc. 20 pr.
„Brak” 33 proc. 33 pr.

„Podwójny Brak” 50 proc. 50 pr.

4. Skóry końskie, źrebęce, mule i osły

za całą sztukę

- a) skóry końskie długości ponad 220 cm. 70,—
b) skóry końskie długości poniżej 230 cm. 50,—
c) skóry źrebęce, mule i osły długości ponad 150 cm. 20,—
d) skóry źrebęce, mule i osły długości poniżej 150 cm. 12,—
e) Potrącenia od ceny za całą sztukę przy uszkodzeniach:

końskie, źrebęce, mule i osły

„A” 2,— mk. 1,— mk.

„B” 4,— mk. 2,— mk.

„AB” 5,— mk. 2,50 mk.

„C” 8,— mk. 3,50 mk.

„Brak” 33 proc. 33 proc.

„Podwójny Brak” 66 proc. 66 proc.

Art. 2.

Określenie liter i wyrażeń.

„A” oznacza uszkodzenie w bokach w ilości do 3 lekkich podcięć, albo 2 dziur lub skóry pochodzące z zwierząt rzeźnanych.

Pod „A” zalicza się także skóry z rozerzniętym łbem.

„B” oznacza uszkodzenie w słupcu w ilości do 2 dziur albo 2 podcięć lub 8 baków.

„AB” oznacza uszkodzenie w słupcu i w bokach jak pod „A” i „B” razem.

„C” oznacza skóry z kilkoma uszkodzeniami i ranami, brodawkami, bliznami, więcej jak 2 dziury w słupcu ponad 8 baków i małe cięcia od moli.

„Brak” oznacza skóry nagnięte, włos puszczone, zbolale i pocięte.

„Podwójny Brak” oznacza skóry zupełnie zepsute.

Przy stwierdzeniu wagi skóry potracą się: mierzwę, kości, czaszkę, chrząstkę ogonową, nogi niżej kolan i kopyta.

Skóry bydlęce należy odstawić z rogami i bez czaszki. Obwieszczenie w sprawie cen na skóry surowe z dnia 10 grudnia 1919 roku znosi się.

Powyższe rozporządzenie obowiązuje z dniem ogłoszenia.

P o z n a n i e, dnia 24 kwietnia 1920.

Urząd Rozdzielczy
przy Minist. b. dzieł. pruskiej.
Stanisław Mielecki.

Neuaufwurf von Petroleummarken.

Zu beliefern sind

Marke 12 der Petroleumkarte A

mit 2 Litern Petroleum.

Marke 12 der Petroleumkarte B u. C

mit je 1 Liter Petroleum.

Die bereits aufgerufenen und noch nicht belieferten Petroleummarken, sowie die Petroleumzusatzmarken sind in erster Linie zu beliefern.

Händler, die gegenwärtig keinen Petroleumbestand haben, erhalten Zufuhr in den nächsten Tagen.

Danzig, den 7. Mai 1920. (1218)

Der Magistrat.

Höchstpreise für Roggenbrot und Roggenmehl.

Auf Grund des Gesetzes betreffend Höchstpreise vom 4. August 1914 in der jetzt geltenden Fassung wird für den Kommunalverband Danzig folgendes bestimmt:

1. 1000 Gramm Roggenbrot dürfen höchstens kosten 1,40 M.

500 Gramm Roggenmehl dürfen höchstens kosten 0,70 M.

2. Die bisherigen Preise für Weizenbrot und Weizenmehl bleiben vorläufig bestehen.

3. Zuwiderhandlungen werden mit Gefängnis oder Geldstrafe bestraft, können auch die sofortige Schliessung der Verkaufsstelle zur Folge haben.

4. Diese Verordnung tritt am Dienstag, den 11. Mai 1920 in Kraft.

Danzig, den 10. Mai 1920. (1217)

Der Magistrat.

TABROMIK

FABRYKA WÓDEK I LIKIERÓW.

Do łaskawej wiadomości, że przenieśliśmy BIURA
nasze do budynku przy ulicy

Altstädtischer Graben 96-97 l.p.

wejsście z ulicy Mühlengasse

GODZINY BIUROWE od 9-1.

TELEFON 2226.

„BAŁTYK“

DOM HANDAOWO — SPEDYTOR — POLSKI

STANISŁAW KUHNERT i S-ka,

1210

Biuro nasze znajduje się odtąd przy ulicy

Gr. Wollwebergasse nr. 23

i otwarte jest od godz. 9-1.

Fil. Tow. Akc.

1209

„Reklama Polska“

Oddział Gdański.

Bank Związku Spółek Zarobkowych

Oddział Gdański

Gdańsk Holzmarkt 18.

złatwia wszelkie czynności z zakresu bankier-
stwa. Pośredniczy mianowicie — w zakupie i sprze-
dazy papierów państwowych, listów zast., akcji itp.

Dla związków „Verband der Holzhändler und
Handindustriellen Freie Stadt Danzig und Pommern“
i „Danzig-Polnischen Wirtschaftsverband“ possu-
bają się

SYNDYKA.

Tenże winien oprócz zdolności organizatorskich
i zręczności w obcowaniu z urzędami, posiadać tak-
że wiadomości gospodarcze. 1191

Warunek: władanie polskim językiem w słowie
i piśmie, również pożądana znajomość języka an-
gielskiego.

Jako początkową pensję wyznaczano 30 000 mk.
Zgłoszenia przyjmuje przewodniczący obydwóch
związków

Jewelowski

właściciel fabryki

GDAŃSK — WRZESZCZ.

Bank Ludowy

E. G. m. u. H.

w Sierakowicach

udziela pożyczek

pod dogodnymi warunkami

przyjmuje depozyta

placąc 8 i 3 1/2% stosownie do wypowiedzenia.

Zarząd:

Bruski.

Makurat.

Owikliński.

Ks. Proboszcz Łosiński, kurator.

Wypoczynek na wsi

poszukuje młoda kobieta (z
dzieckiem na 3 miesiące z
pensją, albo

umeblowanego pokoju

z kuchenką. Zgłosz. pod nr.
1216 do eksp. „Gaz. Gd.”.

4-5 t. samochód

ciężarowy,

55 s. k. fabrykat Langguth-
Norymbergia, z motorem
Benz, zupełnie nowo pomal-
owany, do sprzedania za
75 000 mk. w niemieckiej wa-
locie. Zgłosz. pod nr. 1214
do eksp. „Gaz. Gdańskie.”.

Interes budowlany

w Poznaniu z nadkomplet-
nym inwentarzem, maszy-
nami i t. d. i znacznym za-
pasem drzewa do sprzedania.
Zgłosz. pod lit. P. 5. Annon-
cefil. Schmidt, Gdańsk, Rynek
drzewny 22. 1215

Z wyczesanych

włosów

wykonuje starannie i tanio

warkocze.

Specjalność: peruki
SABEL, ulica Szeroka 116
Kupuje włosy po najwyż-
szych cenach. 1270

Służąca

do wszelkich prac domo-
wych. Umiejąca gotować
poszukuje od 1 czerwca

R. Stęska

GDAŃSK (Danzig)

Lindelesteasse 15. 1168

8 wagonów

BUKOWYCH

deszczulek posadkow.

(parkietów) pierwszorzę-
dnego wyrobu natychmiast
do sprzedania. Oferty pod
„Parkiety” do Administra-
cji Gaz. Gdańskiej. 1187

Podręcznik

Stenografii Polskiej

dla samouków wysłać prze-
syłk. rek. za nadaniem
mk 8.50 1015

Fr. Schiwy

Berlin O 34, Tabernerstr. 35.

Przyjmujemy znowu

zamówienia i zadatki na

polskie maszyny

DO PISANIA

których transport jest w drodze. 1211

„MERCATOR” GDAŃSK, Heiligegeistgasse 112 II.

M ejsee

SEKRETARZA

miejskiego w KOŚCIERZYNIE (Pomerse) jest od
razem wolne. Zgłoszenia osobiste lub piśmienne
z dołączonym życiorysem przyjmuje 1212

Magistrat

Ważne

dla każdego interesu

krawieckiego!

Podszywki i artykuły krawieckie

kupi się najtaniej u

PAWŁA RITZKA

w OLIWIE, Kaisersteg nr. 28

Interes wysyłkowy dla przemysłu krawieck.

(Tylko 10 minut od dworca).

Dobrze prosperujący interes w Toruniu
prowadzący wszelkie artykuły dla pałacy, oraz kije,
parasole, [warsztat reparacyjny z elektrycznym
urządzeniem i wszelkimi do tego należącymi ma-
teriałami] artykuły na podarunki, towary skó-
rzane i papierowe itd., mam zamiar sprzedać na-
tychmiast ponieważ nie wiadam obecnie jakim ży-
ciem krajowym. Wykazalnie dobre źródło zarob-
ku. Cenę kupna należy wpłacić w niemieckiej
walucie do niemieckiego banku. Zgł. przyjmuje
H. FECHNER Toruń Katharinenstr. 4 (1159)

WSZECHŚWIATOWO ZNANY

krem KAZIMI
METAMORFOZA

JEDYNY
UZNANY
przez
KOBIECY
CAŁEGO ŚWIATA

NIEZAPRZECZENIE
RADYKALNIE USUWA
pęgi, węgry, plamy
zgorzelizne,
zmarszczki
linie brzo-
cercy.

Cazimi

OBEJME

Zastępstwa oraz Towarowe składy ko-
misowe dla Eksportu do Małopolski
Ukrainy i Rumunii.

Obrzymie lokale i personel do dyspozycji.

Firma protokółowana 1192

MICHAŁ HACKEL

Lwów, ul. Kazimierzowska nr. 4.

Bank Ludowy

Tow. z niegr. p.

w Gdansk, Jopengasse nr. 47.

TELEFON 1956.

Pocztą konto czekowe 948.

Przyjmuje kapitały wszelkiej wysokości na do-
godnych warunkach i udziela pożyczki na hipo-
teki i weksle. Otwieramy konta czekowe rachun-
ki bieżące i naliczamy wpłaty zamiejscowe
Pośredniczymy w zakupie i sprzedaży papierów
wartościowych. Inkasujemy weksle i czek. Za-
mieniamy kupony i pieniądze zagraniczne. ::

Adres: BANK LUDOWY, GDAŃSK.

Pocztówki!

Pocztówki!

Otrzymałmy świeżą przesyłkę pocztówek
polskich

z widokami Gdańska i polskim orłem.

Pocztówki te w ślicznym barwnym wyko-
niu, sztuka tylko 20 fen., 6 rozmaitych pocztówek
1,20 mk. 428

Porto przesyłki w liście rekomendowanym 50 fen.

Ponieważ salizek obecnie wysłać nie wol-
no, należy przy zamówieniu nadać należność
naprzód.

Gazeta Gdańska, Gdańsk -- Danzig.

Bank Ludowy, Sopot

z n. p.

Przyjmuje depozyta

bez wypowiedzenia po 3 1/2, na 3 mies. wyp. 4,
na 1/2 rocz. wyp. 4 1/2 za całorocznym wyp. 5 1/2.

Złatwia wszelkie przekazy, wydaje listy kredytowe
i czek.